

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- กมล เคาไวกุล. การพัฒนาชนบทตามอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง : ศึกษาเฉพาะกรณี
ปัญหาต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคในทางปฏิบัติ. เอกสารวิจัยโรงเรียนนายอำเภอ วิทยาลัย
การปกครอง, พ.ศ. 2532.
- กรมการปกครอง. การพัฒนาตามแนวอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง. กรุงเทพฯ.
- . คู่มือวิทยากรอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น,
2537.
- . สรุปผลการดำเนินงานขยายผลอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ประจำปี 2537.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, 2538.
- . คู่มือวิทยากร อุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น,
2533.
- . การดำเนินงานขยายผลอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ปี 2530-2538. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, 2539.
- กระมล ทองธรรมชาติ. การเมืองและประชาธิปไตยของไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
เจริญผล, 2519.
- . การพัฒนาตามอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง. คำบรรยายเมื่อวันที่
3 กรกฎาคม 2529 ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล.
- คณะกรรมการฝึกอบรมพัฒนาจิตใจเพื่อการพัฒนาชนบทวิทยาลัยครูอุบลราชธานี. คู่มือการฝึกอบรม
พัฒนาจิตใจ เพื่อการพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ : สมชายการพิมพ์, 2528.
- ชัยอนันต์ สมุทวนิช. อุดมการณ์ทางการเมือง. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2517.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม : การวิจัยและการพัฒนาบุคคล. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- ที่ทำการปกครองจังหวัดอุบลราชธานี. สรุปผลการดำเนินงานและแนวทางขยายผลอุดมการณ์
แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง. เอกสารโรงเรียนเย็บเล่ม ปี 2535.
- นสพ. คู่แข่งธุรกิจ. เราจะครองแผ่นดินโดยธรรมเพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม.
ฉบับที่ 280 พฤษภาคม 2539.

- ประจักษ์ บุญอารีย์. การฝึกอบรมพัฒนาจิตใจ เพื่อการพัฒนาชนบท เนื้อหาสาระและวิธีการปฏิบัติ. เอกสารอัดสำเนา ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดอุบลราชธานี, 2529.
- ประเวศ วะสี. กระบวนการเรียนรู้ของประชาชนสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนจังหวัดอุบลราชธานี, คำบรรยาย เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2535 ณ โรงแรมสีเงิน จังหวัดอุบลราชธานี.
- _____. วิกฤติหมู่บ้านไทย, กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์การพิมพ์, 2532.
- _____. ปัญหาวิกฤติด้านชนบทสู่ทางรอด, กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์การพิมพ์, 2533.
- ปรีชา บุตรศรี. นโยบายและแผนพัฒนาชนบทไทย ตั้งแต่ พ.ศ. 2475-ปัจจุบัน, เอกสารวิจัย โรงเรียนนักปกครองระดับสูง วิทยาลัยการปกครอง, พ.ศ. 2536.
- พรศักดิ์ ม่วงแก้ว และคณะ. ความสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ราชการและการพัฒนาอุดมการณ์ของข้าราชการไทย, รายงานวิจัยสาขารัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2530.
- พลศักดิ์ จิรโกธศิริ. อุดมการณ์สร้างสรรค์แผ่นดินไทย ให้เป็นแผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง, กรุงเทพฯ : โมเดิร์นเพลส, 2530.
- _____. การพัฒนาหมู่บ้านตามอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง, กรุงเทพฯ : งานส่งเสริมวิจัยและตำรา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
- พุทธทาสภิกขุ. แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง, กรุงเทพฯ : ธรรมสภา, 2535.
- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี. ว่าด้วยการบริหารการพัฒนาตามอุดมการณ์แผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง, พ.ศ. 2537.
- ฤดี ชูสุวรรณ. การดำเนินงานตามโครงการแผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง กับการพัฒนาหมู่บ้าน (ศึกษาเฉพาะกรณี อ.พระแสง จ.สุราษฎร์ธานี), เอกสารวิจัย รร.นปส.วบค., พ.ศ. 2533.
- ลิขิต ชีรเวดิน. อุดมการณ์กับสังคมไทย นครหลวง : โรงพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2515.
- วารสารแผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง. ปีที่ 1 ฉบับที่ 3 มีนาคม 2539.

- ศูนย์ประสานการพัฒนาชนบทแห่งชาติ. แผนพัฒนาชนบทในช่วงแผนพัฒนา ฉบับที่ 7 พ.ศ.
2535-2539. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์แห่งประเทศไทย, 2533.
- ศูนย์ส่งเสริมและประสานการเผยแพร่ อุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง. อุดมการณ์แผ่นดิน
ธรรม แผ่นดินทอง : นโยบายและแนวทางปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : วิตตอรี เพาเวอร์
พอยท์, 2529.
- . คำตอบอยู่ที่หมู่บ้าน. กรุงเทพฯ : โมเดิร์นเพรส, 2530.
- สังศักดิ์ สาธุภาค. อุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง. เอกสารโรเนียวเย็บเล่มโครงการ
ฝึกอบรมและพัฒนาจิตใจตามอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง จังหวัดร้อยเอ็ด,
2538.
- สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย. การพัฒนาตามแนวอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง.
การสัมมนา กรุงเทพฯ : สมชายการพิมพ์, 2530.
- . อุดมการณ์และโครงการแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง. กรุงเทพฯ : สมชายการพิมพ์, 2528.
- . การดำเนินงานตามอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง และรายงานการประชุมกลุ่มเรื่อง
"ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขในด้านการพัฒนา เศรษฐกิจให้สอดคล้องกับอุดมการณ์
แผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง", กรุงเทพฯ 2533.
- สมบูรณ์ สุขสำราญ. พหุศาสตร์กับการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและสังคม. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- สมบูรณ์ สุขสำราญ และพลศักดิ์ จิระโกธศิริ. บทบาทของพระสงฆ์กับการพัฒนาสังคม.
กรุงเทพฯ : มหাজุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย, 2526.
- สมพร เทพลีธา. โครงการแผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง. กรุงเทพฯ : สมชายการพิมพ์,
2527.
- . การพัฒนาแบบยั่งยืน. กรุงเทพฯ : สมชายการพิมพ์, 2536 โรงพิมพ์
ส่วนท้องถิ่น, 2536.
- . บทบาทขององค์การเอกชนในการแก้ไขปัญหาสังคมและการพัฒนาสังคม.
กรุงเทพฯ : สมชายการพิมพ์, 2526.
- . แก้อย่างมีค่า-ชราอย่างมีความสุข. กรุงเทพฯ : สมชายการพิมพ์, 2536.

- สมพร เทพสิทธิ์า. แนวคิดและทิศทางการพัฒนาสังคมและการพัฒนาจิตใจ. กรุงเทพฯ : สมชายการพิมพ์, 2534.
- . การพัฒนาเศรษฐกิจตามอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง. กรุงเทพฯ : สมชายการพิมพ์, 2533.
- . วิธีการปฏิบัติตามอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง. กรุงเทพฯ : สมชายการพิมพ์, 2532.
- . ตัวอย่างความสำเร็จของการพัฒนาชนบทหมู่บ้านแผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ที่ได้ รับรางวัลที่ 1. กรุงเทพฯ : สมชายการพิมพ์, 2537.
- สำนักงานจังหวัดอำนาจเจริญ. เอกสารสรุปข้อมูลจังหวัดอำนาจเจริญ. ธันวาคม 2536.
- เสนอ จันทรา. อุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการพัฒนา หมู่บ้าน (ศึกษาเฉพาะกรณี หมู่ที่ 4 ต.บ้านร่วม อ.ท่าเรือ จ.พระนครศรีอยุธยา. เอกสารวิจัย รร.นปส.วปค., พ.ศ. 2533.
- อารง สุทธาศาสตร์. ปฏิบัติการวิจัยสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : เจ้าพระยาการพิมพ์, 2527.
- อุทัย ธีรญาติ. สารานุกรมศัพท์สังคมไทย-มนุษยวิทยา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียน สโตร์, 2526.

ภาษาอังกฤษ

- Friedrich, Carl J. and Brezinski Z.L. Totalitarian Dictatorship and Autocracy. Cambridge : Harvard University Press, 1956.
- Furdato, Celso. Development and Underdevelopment. Berkeley : University of California Press , 1964.
- Kohlberg, L. "Moral Stages and Moralization : the Cognitive developmental approach" in Lickona (ed.) Moral Development and behavior : Theory Research and Social Issues. New York : Holt Rinehart & Winston, 1979.
- Kay, W. Moral Development London : George Allen and Unwin Ltd., 1968.

- Mannheim, Karl. Ideology and Utopia. Translated by Louis Wirth and Edward Shils. New York : Harcourt, Brace & World, Inc, 1939.
- Maslow, Abraham H. Motivation and Personality New York : Harper & Row, 1954.
- Streers, Richard M. & Porter Lyman W. Motivational and Work Behavior. New York : McGraw-Hill 1979.
- Weiner, Myron. Modernization : The Dynamics of Growth New York : Basic Books, 1966.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามวัดทัศนคติของประชากรที่มีต่อการพัฒนาหมู่บ้าน
ตามอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

1. เพศ	☐	ชาย	☐	หญิง
2. อายุ	☐	ต่ำกว่า 20 ปี	☐	20-30 ปี
	☐	31-40 ปี	☐	41-50 ปี
	☐	สูงกว่า 50 ปี		
3. ระดับการศึกษา	☐	ประถมศึกษา	☐	มัธยมศึกษาตอนต้น
	☐	มัธยมศึกษาตอนปลาย	☐	อนุปริญญา
	☐	ปริญญาตรี	☐	สูงกว่าระดับปริญญาตรี
4. อาชีพ	☐	ค้าขาย	☐	รับจ้างทั่วไป
	☐	รับราชการ	☐	เกษตรกร
	☐	อื่น ๆ ระบุ.....		

5. สถานภาพ

- โสด
- แต่งงาน
- อื่น ๆ ระบุ.....

6. รายได้ต่อเดือน

- ต่ำกว่า 2,000 บาท
- 2,000 - 4,000 บาท
- 4,001 - 6,000 บาท
- สูงกว่า 6,000 บาท

ส่วนที่ 2

คำชี้แจง ให้ท่านใส่เครื่องหมาย / หน้าข้อความที่ตรงกับความเห็นของท่าน โดยท่านสามารถเลือกได้หลายข้อในแต่ละคำถาม

1. ท่านคิดว่าผู้นำท้องถิ่นของท่านปฏิบัติหน้าที่ต่อไปนี้

1. แนะนำให้ราษฎรร่วมกันวางแผนพัฒนาหมู่บ้าน
2. ชักชวนให้ราษฎรในหมู่บ้านร่วมกันพัฒนาสาธารณสมบัติของส่วนรวม
3. โกล่เกลี่ยข้อพิพาทระหว่างราษฎรในหมู่บ้าน
4. ร่วมมือกับทางราชการจัดหาวิทยากรมาอบรมส่งเสริมอาชีพให้แก่ราษฎร
5. จัดตั้งกลุ่มกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาหมู่บ้าน

2. ท่านคิดว่าราษฎรในหมู่บ้านของท่านปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. ร่วมกันบำรุงรักษาสิ่งสาธารณประโยชน์ในหมู่บ้าน
2. ร่วมกันวางแผนพัฒนาหมู่บ้าน
3. ร่วมกันจัดสร้างถนนหนทางโดยไม่ต้องรองบประมาณจากทางราชการ
4. จัดตั้งเวรยามรักษาความปลอดภัยในหมู่บ้าน
5. ร่วมกันจัดตั้งกลุ่มกิจกรรมต่าง ๆ เช่นกลุ่มสหกรณ์การเกษตร

3. ท่านคิดว่าหน่วยงานของทางราชการปฏิบัติหน้าที่ต่อไปนี้ในหมู่บ้านของท่าน
- ( ) 1. ให้ข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ
  - ( ) 2. เข้าร่วมประชุมปรึกษากับกลุ่มกิจกรรมต่าง ๆ ในหมู่บ้านเป็นประจำ
  - ( ) 3. พบปะเยี่ยมเยียนราษฎรอย่างสม่ำเสมอทั้งเวลาปกติและเมื่อราษฎรต้องการความช่วยเหลือ
  - ( ) 4. ร่วมมือกับราษฎรจัดสร้างสิ่งอันเป็นสาธารณประโยชน์ในหมู่บ้าน
  - ( ) 5. ทางบประมาณช่วยเหลือในการพัฒนาหมู่บ้านบ่อยครั้ง
4. ท่านคิดว่าองค์กรเอกชนต่าง ๆ ได้เข้าไปปฏิบัติหน้าที่ต่อไปนี้ในหมู่บ้านของท่าน
- ( ) 1. ให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพ
  - ( ) 2. เข้าร่วมประชุมให้คำแนะนำกับกลุ่มกิจกรรมต่าง ๆ ในหมู่บ้านเป็นประจำ
  - ( ) 3. พบปะเยี่ยมเยียนราษฎรในหมู่บ้านอยู่เป็นประจำ
  - ( ) 4. ร่วมมือกับราษฎรในหมู่บ้านบำรุงรักษาสิ่งสาธารณสมบัติในหมู่บ้าน
  - ( ) 5. จัดหาแหล่งเงินทุนเพื่อส่งเสริมอาชีพและพัฒนาหมู่บ้านอยู่เสมอ ๆ

ส่วนที่ 3

คำชี้แจง ให้ท่านใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความเห็นของท่าน

ข้อความ	เห็นด้วย				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<u>ด้านการพัฒนาจิตใจ</u>					
1. ในหมู่บ้านนี้ใช้หลักคำสอนของศาสนาเป็น สิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจและเป็นแนวทางใน การดำเนินชีวิต					
2. ในหมู่บ้านนี้ชาวบ้านมีการจัดกิจกรรมขึ้น เพื่อชักชวนและเผยแพร่การปฏิบัติธรรม ขั้นพื้นฐาน					
3. คนในครอบครัวของท่าน ครอบงำตนพ้นจาก อบายมุข และสิ่งเสพติด					
4. ในรอบปีที่ผ่านมาปัญหาอาชญากรรมใน หมู่บ้านลดลงในระดับหนึ่ง					
5. ในรอบปีที่ผ่านมา บริเวณศาสนสถาน (วัด) ในหมู่บ้านมีสิ่งทำให้เกิดประเพณี อันดีงาม					
6. ในหมู่บ้านของท่านมีการลด ละ เลิก อบายมุข					
7. คนในครอบครัวของท่านร่วมมือกันประกอบ อาชีพด้วยความพร้อมเพรียง ขยันขันแข็ง					

ข้อความ	เห็นด้วย				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<p>8. ครอบครัวของท่านสนใจการติดต่อ ข่าวสาร ที่เกี่ยวกับปัญหาบ้านเมือง</p> <p>9. ครอบครัวของท่านประสบความสำเร็จใน การประกอบอาชีพ</p> <p>10. สุขภาพร่างกายของคนในครอบครัว แข็งแรงสมบูรณ์เป็นปกติ</p>					
<u>ด้านการพัฒนาสังคม</u>					
<p>1. ผู้ใหญ่บ้านและกำนันมีส่วนในการพัฒนา หมู่บ้าน</p> <p>2. กลุ่มชาวบ้านริเริ่มในการพัฒนาหมู่บ้าน</p> <p>3. ผู้นำศาสนามีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้าน</p> <p>4. ครอบครัวของท่านเคยเข้าร่วมกิจกรรมที่ เป็นสาธารณะประโยชน์</p> <p>5. หน่วยงานของรัฐมีความรับผิดชอบใน การพัฒนาหมู่บ้าน</p> <p>6. การดำเนินนโยบายของผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ได้รับความร่วมมือจากชาวบ้าน</p> <p>7. ครอบครัวของท่านมีความสำนึกทาง การเมืองแบบประชาธิปไตย</p>					

ข้อความ	เห็นด้วย				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<p>8. ครูในหมู่บ้านของท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้าน</p> <p>9. กรรมการหมู่บ้านสามารถหาทรัพยากรในท้องถิ่นไปร่วมพัฒนาสาธารณะประโยชน์</p> <p>10. หน่วยงานของเอกชนมีส่วนในการพัฒนาหมู่บ้าน</p>					
<p><u>ด้านการพัฒนา เศรษฐกิจ</u></p> <p>1. ครอบครัวของท่านมีบ้านเรือนอยู่ในสภาพปลอดภัยจากภัยธรรมชาติ (น้ำท่วม อัคคีภัย วาตภัย)</p> <p>2. ครอบครัวของท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้าน</p> <p>3. ครอบครัวของท่านมีที่ดินทำกินเพียงพอเพื่อการเลี้ยงชีพ</p> <p>4. การป้องกันโรคและแมลงศัตรูพืช ท่านสามารถป้องกันได้อย่างเหมาะสม</p> <p>5. ในครอบครัวของท่านมีอาหารการกินครบ 3 มื้อ</p>					

ข้อความ	เห็นด้วย				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6. การใช้ไฟฟ้าในหมู่บ้านสามารถครอบคลุมทุกพื้นที่บริการ					
7. ในหมู่บ้านมีการใช้บริการกองทุนหมู่บ้านและธนาคารเพื่อการเกษตรที่จัดไว้เป็นบริการสินเชื่อ					
8. การคมนาคมในหมู่บ้านและตัวเมืองสะดวกสบาย					
9. คนในครอบครัวของท่านได้รับการฝึกอาชีพที่เหมาะสมต่อการประกอบอาชีพ					
10. ในพื้นที่ของท่านมีน้ำจากชลประทานและน้ำฝนเพียงพอต่อการเพาะปลูก					

รายชื่อหมู่บ้าน (กลุ่มตัวอย่าง) ที่นำผลการพัฒนาตามเกณฑ์ จปฐ.

มาเปรียบเทียบความแตกต่าง

หมู่บ้านแผ่นดินธรรม แผ่นดินทองหมู่บ้านทั่วไปอ.เมืองอำนาจเจริญ

1. บ้านคำสร้างบ่อ หมู่ 5 ต.น้ำปลัก
2. บ้านเหล่าพรวน ต.เหล่าพรวน
3. บ้านกุดตากกล้า ต.นาวัง
4. บ้านหนองหมาว้อ ต.นาจิก
5. บ้านปลาข้าว ต.ปลาข้าว

1. บ้านไก่อำ หมู่ 1 ต.ไก่อำ
2. บ้านวังแคน ต.กุดปลาตุก
3. บ้านหนองเตาเหล็ก ต.นาฝื่อ
4. บ้านดอนไร่ ต.คีมใหญ่
5. บ้านอ่างใหญ่ ต.บุง

กิ่ง อ.สีอำนาจ

6. บ้านแมด หมู่ 2 ต.แมด
7. บ้านแมด หมู่ 3 ต.แมด
8. บ้านฟ้าหอน ต.ไร่ชี
9. บ้านเหล่ามันแกว ต.ดงมะยาง
10. บ้านแมด หมู่ 1 ต.แมด

6. บ้านกุดสิม ต.ดงมะยาง
7. บ้านนาตุน ต.เป็ล้อย
8. บ้านทองยศ ต.แมด
9. บ้านนาล้อม ต.ไร่ชี
10. บ้านหนองไม้ ต.อำนาจ

อ.พนา

11. บ้านดอนขวัญ ต.พนา
12. บ้านอุ่มยาง ต.จานลาน
13. บ้านจานลาน ต.จานลาน
14. บ้านนายูง ต.ไม้กลอน
15. บ้านโพนเมือง ต.จานลาน

11. บ้านนาแวง ต.จานลาน
12. บ้านหนองหัวสิง ต.จานลาน
13. บ้านหัวดอน ต.ไม้กลอน
14. บ้านปทุมแก้ว ต.พระเหล่า
15. บ้านโนนธาตุ ต.พนา

อ.ปมราชวงศ์

16. บ้านลือ ต.ลือ	16. บ้านสามัคคี ต.นาป่าแซง
17. บ้านหนองข่า ต.หนองข่า	17. บ้านหนองแมงดา ต.หนองข่า
18. บ้านนิคม ต.คำโพน	18. บ้านทวีผล ต.นาหว้า
19. บ้านห้วย ต.ห้วย	19. บ้านแสนสุข ต.ลือ
20. บ้านคำโพน ต.คำโพน	20. บ้านดอนชาติ ต.ห้วย

แผนพัฒนาอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง

ระยะ 9 ปี (พ.ศ. 2536-2544)

1. หลักการและเหตุผล

1.1 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ทรงเป็นศูนย์รวมของปวงชนชาวไทยในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ จนสำเร็จลุล่วงมาด้วยดีโดยตลอด ได้ทรงมีพระราชปณิธานว่า "เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม" และได้ทรงใช้หลักธรรมในการแก้ไขปัญหาการพัฒนาบ้านเมืองอย่างแท้จริง

1.2 ประเทศไทยได้มีการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ ให้มีความเจริญเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่การพัฒนายังขาดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาจิตใจจึงก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมต่าง ๆ เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาโรคเอดส์ ปัญหาโสเภณี ปัญหาความขัดแย้งกับของประชาชนในชาติ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการนำอุดมการณ์แผ่นดินธรรม-แผ่นดินทอง และหลักธรรมมาใช้ในการพัฒนาจิตใจ

1.3 การพัฒนาทางการเมืองและการบริหารประเทศ ประชาชนส่วนใหญ่ขาดจิตสำนึกทางการเมือง มีการซื้อเสียงและใช้อิทธิพลในการเลือกตั้งทุกระดับ ทั้งการเลือกตั้งผู้แทนของท้องถิ่น และการเลือกตั้งผู้แทนในระดับชาติ การเลือกตั้งไม่เป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม จนเป็นเหตุให้เกิดความไม่มั่นคงทางการเมืองและการบริหารของประเทศไทย จึงจำเป็นต้องนำอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง และหลักธรรมมาใช้ในการพัฒนาจิตใจ

1.4 พ.ศ. 2528 เป็นวาระที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติครบปีที่ 39 รัฐบาลจึงได้ประกาศนำเอาอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง มาดำเนินการเพื่อน้อมเกล้าฯ ถวายเป็นราชสักการะ และได้พยายามดำเนินการตามอุดมการณ์นี้มาจนถึงปัจจุบัน ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการประสานงานอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ระดับชาติ และระดับภูมิภาค ขึ้น

1.5 การดำเนินงานของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องตามแนวทางอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ซึ่งเป็นอุดมการณ์ที่ดี ยังไม่บรรลุเป้าหมายและมีความต่อเนื่อง จึงจำเป็นต้องปรับปรุงแผนการดำเนินงานเสียใหม่

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อน้อมนำเอาพระปฐมบรมราชโองการอันเป็นพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช เมื่อ 5 พฤษภาคม 2493 ว่า "เราจะครองแผ่นดินโดยธรรมเพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม" มาพิจารณาปฏิบัติในการพัฒนาประเทศไทยและประชาชน ถวายแด่พระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ให้มหาชนชาวสยามได้รับประโยชน์สุขจากการครองแผ่นดินโดยธรรมของพระองค์ท่าน

2.2 การพัฒนาอุดมการณ์ มุ่งจะให้ข้าราชการมีคุณธรรมและพัฒนาการประพฤติปฏิบัติของประชาชนในแผ่นดินตามหลักศาสนาธรรม อันเป็นการพัฒนาทางจิตใจเป็นแกนนำและมีการพัฒนาสังคม การพัฒนาทางเศรษฐกิจเป็นส่วนประกอบ ทำให้เกิดความร่มเย็นเป็นสุข ความอุดมสมบูรณ์ มั่งคั่งขึ้นบนแผ่นดินไทย เป็น แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ในที่สุด

2.3 ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย และสร้างจิตสำนึกทางการเมืองที่ถูกต้อง ประชาชนไปออกเสียงเลือกตั้งด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรม ไม่เห็นแก่ผู้มีสินจ้าง หรือตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของผู้ใด ขจัดการซื้อเสียงในการเลือกตั้งทุกระดับให้หมดไป และนำหลักประชาธิปไตยมาใช้ในการดำเนินชีวิต

3. เป้าหมาย

ประชาชน หมู่บ้าน ชุมชน ที่จะมีการพัฒนาตามกระบวนการนี้ มีเป้าหมายจะจัดสร้างสภาวะการณ์ให้เกิดดังนี้

3.1 จิตใจ ที่มีธรรมจริยา หรือมีการประพฤติปฏิบัติธรรมอย่างสม่ำเสมอเป็นอาจิม โดยมุ่งจะให้คุณธรรม 7 ประการ บังเกิดขึ้นกับข้าราชการและประชาชนในหมู่บ้าน ชุมชน คือ

- (1) รักษาความสัตย์
- (2) การข่มใจตนเองและการมีระเบียบวินัย
- (3) อุดหนุน อุดหนุน และอดออม
- (4) การเป็นผู้ให้ มีความเสียสละ และไม่เห็นแก่ตัว

- (5) ความกตัญญูทเวที
- (6) ขยันหมั่นเพียร พึ่งตนเอง
- (7) รู้รักสามัคคี

การสร้างคุณธรรมดังกล่าว จะต้องอาศัยหลักศาสนธรรมคำสอนของศาสนาต่าง ๆ เป็นบรรทัดฐานเบื้องต้น โดยมีคำขวัญว่า "ไม่เห็นแก่ตัว"

3.2 สังคม จะต้องพัฒนาครอบครัว หมู่บ้าน ชุมชน และสังคม ให้ประชาชนมีความเอื้ออาทร ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ดังนี้

- (1) รู้จักรักษาวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณีที่ดีงาม
- (2) พัฒนาครอบครัวให้มีความสุข มีความรักและห่วงใยซึ่งกันและกัน
- (3) พัฒนาชุมชนให้มีความเอื้ออาทรต่อกัน มีความรับผิดชอบต่อชุมชนร่วมกัน
- (4) มีกิจกรรมประชาธิปไตยที่บริสุทธิ์ ไม่ซื้อเสียงขายเสียง
- (5) มีคุณภาพชีวิตที่ดี (การศึกษา สุขภาพอนามัยและสุขภาพจิต ละเอียดจาก
อบายมุขและยาเสพติด)
- (6) มีความร่วมมือกันในการรักษาสาธารณสุขสมบัติ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ปราศจากมลภาวะ
- (7) มีความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และสวยงาม
- (8) มีความสงบเรียบร้อยและมีความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน

โดยมีคำขวัญว่า "ครอบครัวเป็นสุข ทุกชีวิตปลอดภัย"

3.3 เศรษฐกิจ จะต้องมีการพัฒนาเศรษฐกิจให้ประชาชนพลเมืองของไทยมีความมั่นคง อย่างน้อยที่สุดประชาชนจะต้อง

- (1) มีสัมมาชีพ มีรายได้พอสมควรต่อการดำรงชีวิต
- (2) มีการใช้จ่ายทรัพย์สินที่เหมาะสม สมควรแก่สภาพ

(3) มีการออมทรัพย์

(4) มีปัจจัย 4

ทั้งนี้ โดยมีการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับท้องถิ่น เพื่อเป็นปัจจัยในการส่งเสริมการผลิต การตลาด การจ้างงาน ในระดับครอบครัวและชุมชน โดยให้ประชาชนมีความรู้ความสามารถทางเทคโนโลยีในระดับพื้นฐาน สามารถใช้และบำรุงเทคโนโลยี มีความสามารถดัดแปลงและปรับปรุงเทคโนโลยีที่มีอยู่เดิมให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น โดยมีคำขวัญว่า "หาทรัพย์ได้ ใช้ทรัพย์เป็น"

สรุปคำขวัญการพัฒนาตามอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง คือ

"ไม่เห็นแก่ตัว ครอบครัวเป็นสุข ทุกชีวิตปลอดภัย"

หาทรัพย์ได้ ใช้ทรัพย์เป็น"

การพัฒนาตามกระบวนการนี้ จะสร้างให้หมู่บ้าน ชุมชน และโรงงานอุตสาหกรรมเป็นแผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ใช้เวลาดำเนินการ 9 ปี (2536-2544)

4. กระบวนการพัฒนา

กระบวนการพัฒนานี้ เรียกโดยย่อว่า จสศ. (จิตใจ สังคม เศรษฐกิจ) กล่าวคือ

เริ่มที่การพัฒนาจิตใจ โดยข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีคุณธรรม คือ ทศพิธราชธรรมเป็นแกนนำ ร่วมกับสถาบันศาสนา สถาบันการศึกษา และองค์กรภาคเอกชน เพื่อให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนา โดยการพัฒนาตนเอง ครอบครัว หมู่บ้าน และชุมชน ให้เป็นสังคมที่ดีงาม มีความร่มเย็นเป็นสุข มีความอุดมสมบูรณ์ มั่งคั่ง โดยมีขั้นตอนการพัฒนา ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีคุณธรรมและถวายเป็นคุณแก่แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง แก่พระภิกษุ และผู้นำศาสนาต่าง ๆ

ขั้นตอนที่ 2 ขอความร่วมมือพระและผู้นำทางศาสนา ข้าราชการ และเอกชนผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นแกนนำในการอบรมสั่งสอน สร้างคุณธรรมให้บังเกิดขึ้นในจิตใจของประชาชนในหมู่บ้าน และชุมชน

ขั้นตอนที่ 3 ให้ประชาชนในหมู่บ้านชุมชนนั้น ๆ ร่วมมือกันพัฒนาหมู่บ้านของตนเอง ให้เป็นไปตามเป้าหมายด้านสังคม ตามข้อ 3.2

ขั้นตอนที่ 4 เมื่อชุมชนและสังคมนั้น ๆ ได้พัฒนาตามขั้นตอนที่ 3 แล้ว ให้มีการพัฒนาเศรษฐกิจโดยจัดหาเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาพัฒนาบุคคล หมู่บ้าน และชุมชน โดยเน้นในด้านคุณภาพชีวิต การเพิ่มผลผลิต การจัดการ และการตลาด ให้ทันต่อความต้องการและการเปลี่ยนแปลงและค่านึง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม โดยรัฐบาลจัดสรรงบประมาณตามระบบ กชช. สนับสนุน และมุ่งเน้นการให้บริการของรัฐในด้านต่าง ๆ โดยทั่วถึง เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายข้อ 3.3

ขั้นตอนที่ 5 ให้มีการติดตาม วิจัย และประเมินผลการดำเนินงาน

5. วิธีการพัฒนา

มีลำดับขั้นตอนดังนี้

5.1 จัดให้มีการฝึกอบรมวิทยากรและทรัพยากรบุคคลของภาครัฐ และภาคเอกชน โดยให้กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงมหาดไทย ร่วมมือกับสถาบันที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการ เช่น ศูนย์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง

5.2 กระทรวงมหาดไทยรับผิดชอบจัดให้ข้าราชการฝ่ายปกครองและตำรวจ ได้รับการฝึกอบรมปฏิบัติการตามหลักจักรวรรดิวัตร ทศพิธราชธรรม และสร้างคุณธรรมทางจิตใจ 7 ประการ ตามข้อ 3.1

5.3 กระทรวง ทบวง กรม อื่น ๆ และหน่วยราชการจัดให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่น ๆ ได้รับการฝึกอบรมปฏิบัติการตามหลักทศพิธราชธรรม และสร้างคุณธรรมทางจิตใจ 7 ประการ ตามข้อ 3.1

5.4 สถาบันศาสนาต่าง ๆ รับผิดชอบจัดให้บุคคลสำคัญทางศาสนาแต่ละศาสนาอบรมสั่งสอนประชาชนในหมู่บ้าน ชุมชน ตามหลักศาสนธรรมของศาสนา นั้น ๆ และสร้างคุณธรรมทางจิตใจ 7 ประการตามข้อ 3.1

5.5 ให้คณะกรรมการอำนวยการประสานงานอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ระดับจังหวัด และระดับอำเภอ/กิ่งอำเภอ นำหมู่บ้าน ชุมชน และผู้ประกอบการ และลูกจ้าง ในโรงงานอุตสาหกรรมที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 20 คน ขึ้นไป ให้ได้รับการพัฒนาจิตใจตามอุดมการณ์ แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง หลังจากนั้นผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ และองค์การปกครองท้องถิ่นรับผิดชอบ จัดให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ร่วมกับประชาชนในหมู่บ้านและชุมชน ดำเนินการพัฒนาสังคมและ เศรษฐกิจ ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

5.6 กรมการปกครองเป็นผู้กำหนดหมู่บ้านเป้าหมายที่จะจัดเข้ากระบวนการพัฒนาตามอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง

5.7 คณะกรรมการพัฒนาชนบทแห่งชาติ (กชช.) กำกับ ดูแลให้กระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ จัดงบประมาณพัฒนาชนบทให้แก่หมู่บ้านต่าง ๆ ตามระบบ กชช. ตามแผนงานที่คณะกรรมการอำนวยการประสานงานอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ระดับชาติเสนอ

5.8 กระทรวงสาธารณสุขรับผิดชอบจัดให้มีการติดตาม วิจัย และประเมินผล และกรมการปกครองรับผิดชอบจัดให้มีการประชุมสัมชชาอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ระดับชาติ ระดับจังหวัด และระดับอำเภอ เป็นประจำทุกปี

5.9 การเลือกหมู่บ้านและชุมชนที่จะพัฒนา ให้เลือกหมู่บ้านชุมชนที่มีศักยภาพ และพร้อมจะพัฒนาดำเนินการจนบังเกิดผล

5.10 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางด้านแรงงานรับผิดชอบประสานกับกระทรวงอุตสาหกรรมและโรงงานอุตสาหกรรมที่มีคนงานตั้งแต่ 20 คนขึ้นไป ให้ดำเนินการตามข้อ 5.3 ด้วย

5.11 ให้ส่วนราชการระดับกระทรวง ทบวง กรม ประสานการปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม โดยให้คณะกรรมการดำเนินการขยายผลและประสานงานเผยแพร่อุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ทั้ง 7 คณะพิจารณาจัดทำแผนปฏิบัติการพร้อมแผนการใช้เงินให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง

6. องค์กรดำเนินการ

ให้ออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีจัดตั้งองค์กรรับผิดชอบ ดังนี้

6.1 คณะกรรมการอำนวยการประสานงานอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ระดับชาติ และระดับภูมิภาค

6.2 คณะอนุกรรมการดำเนินการขยายผลและประสานงานเผยแพร่อุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง

6.3 คณะกรรมการ กชช. ประสานการจัดงบประมาณให้สอดคล้องกับอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง

6.4 กรรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เป็นหน่วยประสานงาน โดยจะจัดตั้งศูนย์ประสานงานอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง โดยมีอธิบดีกรมการปกครอง เป็นผู้อำนวยการศูนย์ฯ และมีเจ้าหน้าที่รวมทั้งงบประมาณสนับสนุน

6.5 รัฐบาลตั้งสถาบันฝึกอบรมระดับชาติ รับผิดชอบการฝึกอบรมอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง โดยมีกฎหมายรองรับ

7. งบประมาณดำเนินการ

7.1 งบประมาณจัดตั้งและจัดสรรเงินอุดหนุนศูนย์ประสานงานอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง 23 ล้านบาท

7.2 งบประมาณดำเนินการของศูนย์ประสานงานอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ประกอบด้วย

(1) ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างประหยัด และใช้สถานที่ในท้องถิ่นเป็นหลัก ประมาณปีละ 8,000 คน เป็นเงิน 15 ล้านบาท ในปีแรก และให้เพิ่มในอัตราร้อยละ 10 ต่อปี รวมตลอดแผนฯ เป็นเงินจำนวน 203.71 ล้านบาท

(2) ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมวิทยากรในระดับจังหวัด และระดับอำเภอ โดยใช้สถานที่ฝึกอบรมในส่วนกลางและท้องถิ่นเป็นหลัก ประมาณปีละ 7,560 คน เป็นเงิน

47.156 ล้านบาท ในปีแรก และให้เพิ่มอัตราส่วนร้อยละ 10 ต่อปี รวมตลอดแผนฯ เป็นเงินจำนวน 640.336 ล้านบาท

(3) ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมกรรมการหมู่บ้าน กรรมการชุมชน และประชาชนทั่วไป ในพื้นที่ของทุกอำเภอ/กิ่งอำเภอ โดยใช้สถานที่ฝึกอบรมของท้องถิ่น ประมาณปีละ 80,000 คน เป็นเงิน 40.5 ล้านบาทในปีแรก และให้เพิ่มในอัตราร้อยละ 10 ต่อปี รวมตลอดแผนฯ เป็นเงินจำนวน 417.6 ล้านบาท

(4) ค่าใช้จ่ายในการจัดพิมพ์หนังสือคู่มือการปฏิบัติงาน 95,000 เล่ม เป็นเงิน 2.6 ล้านบาท ในปีแรก และเพิ่มเป็น 4 ล้านบาท ในปีต่อไป รวมตลอดแผนฯ เป็นเงินจำนวน 34.6 ล้านบาท

(5) ค่าใช้จ่ายเป็นค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการอำนวยการประสานงานอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ระดับชาติ ระดับภูมิภาค (จังหวัด อำเภอ/กิ่งอำเภอ) รวมตลอดแผนฯ เป็นเงินจำนวน 171.258 ล้านบาท

(6) ค่าใช้จ่ายเป็นค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการดำเนินการขยายผลและประสานงานเผยแพร่อุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ทั้ง 7 คณะ ปีละ .4 ล้านบาท รวมตลอดแผนฯ เป็นเงินจำนวน 3.6 ล้านบาท

(7) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ปีละ .28 ล้านบาท รวมตลอดแผนฯ เป็นจำนวน 2.5 ล้านบาท

(8) ค่าใช้จ่ายในการประชาสัมพันธ์อุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ปีละ 5 ล้านบาท รวมตลอดแผนฯ เป็นเงินจำนวน 45 ล้านบาท

(9) ค่าใช้จ่ายในการประชุมสมัชชาอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง และจัดสัปดาห์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ปีละ 6.22 ล้านบาท และให้เพิ่มในอัตราร้อยละ 10 ต่อปี รวมตลอดแผนฯ เป็นเงินจำนวน 84.39 ล้านบาท

(10) ค่าใช้จ่ายในการวิจัยและประเมินผล ปีละ 1 ล้านบาท รวมตลอดแผนฯ เป็นเงินจำนวน 9 ล้านบาท

(11) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ ผ่านส่งเสริมการพัฒนา ด้านสังคม ด้านจิตใจ และด้านเศรษฐกิจ ฝ่ายละ 6 ล้านบาทต่อปี รวมตลอดแผนฯ เป็นเงิน 162 ล้านบาท

(12) ให้กระทรวง ทบวง กรม ที่รับผิดชอบดำเนินการพัฒนาตามแนวอุดมการณ์ แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง จัดทำโครงการพัฒนาตามแผนงาน กชช. ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาตามอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง เสนอต่อดคณะกรรมการ กชช. เป็นการส่งเสริมการพัฒนาตามแนวอุดมการณ์ฯ อีกทางหนึ่ง

8. ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ 2536-2544

9. ผลกระทบที่จะเกิดขึ้น

- 9.1 ข้าราชการจำนวน 72,500 คน เป็นผู้มีการประพฤติปฏิบัติตามหลักทศพิธราชธรรม
- 9.2 หมู่บ้านจำนวนไม่น้อยกว่า 63,000 หมู่บ้าน ได้รับการพัฒนาตามอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง
- 9.3 ชุมชนและโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ มีการพัฒนาด้านจิตใจ สังคม และเศรษฐกิจ
- 9.4 ประชาชนและสังคมไทย จะดำรงอยู่ด้วยความสงบ มีสันติสุขทั่วทั้งแผ่นดินไทย
- 9.5 ทำให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ ในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย สามารถไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งได้อย่างบริสุทธิ์ใจ ซึ่งจะทำให้การเลือกตั้งเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรม ขจัดการซื้อเสียงและการใช้อิทธิพลในการเลือกตั้งทุกระดับ รวมทั้งทำให้ประชาชนมีการดำเนินชีวิตตามหลักประชาธิปไตย

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการบริหารการพัฒนาตามแผนพัฒนาอุดมการณ์
แผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง พ.ศ. 2537

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบตามแผนพัฒนาอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ที่กระทรวงมหาดไทยเสนอเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2535 ดังนั้นเพื่อให้การบริหารการพัฒนาตามแผนดังกล่าวเป็นไปในแนวทางเดียวกัน และบรรลุตามเป้าหมาย นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริหารการพัฒนาตามแผนพัฒนาอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง พ.ศ. 2537"

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 4 ในระเบียบนี้

"แผนพัฒนาอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง" หมายความว่า แผนพัฒนาอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ระยะ 9 ปี (พ.ศ. 2536-2544) ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2535

"อุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง" หมายความว่า กระบวนการในการพัฒนาจิตใจ สังคม และเศรษฐกิจของข้าราชการและประชาชนตามแผนพัฒนาอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง

"การพัฒนาจิตใจ" หมายความว่า การพัฒนาข้าราชการให้ประพฤติปฏิบัติตามหลักศีลธรรม ราชธรรม และการพัฒนาประชาชนให้ประพฤติปฏิบัติตนตามหลักคุณธรรม 7 ประการคือ

- (1) รักษาความสัตย์
- (2) การข่มใจตนเองและการมีระเบียบวินัย
- (3) อุดหนุน อุดหนุน และอดออม
- (4) การเป็นผู้ให้ มีความเสียสละ และไม่เห็นแก่ตัว
- (5) มีความกตัญญูทุกเวที
- (6) ขยันหมั่นเพียร พึ่งตนเอง
- (7) รู้รักสามัคคี

"การพัฒนาสังคม" หมายความว่า การพัฒนาประชาชนทั้งในครอบครัว หมู่บ้าน และชุมชน เพื่อให้

- (1) รู้จักรักษาวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณีที่ดีงาม
- (2) พัฒนารอบครัวให้มีความสุข มีความรักและห่วงใยซึ่งกันและกัน
- (3) พัฒนาชุมชนให้มีความเอื้ออาทรต่อกัน มีความรับผิดชอบต่อชุมชนร่วมกัน
- (4) มีกิจกรรมประชาธิปไตยที่บริสุทธิ์ ไม่ซื้อเสียงขายเสียง
- (5) มีคุณภาพชีวิตที่ดี
- (6) มีความร่วมมือกันในการรักษาสาธารณสุขสมบัติแผ่นดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม
- (7) รู้จักการรักษาความสะอาด และมีความเป็นระเบียบ
- (8) มีความสงบเรียบร้อยและมีความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน

"การพัฒนาเศรษฐกิจ" หมายความว่า การพัฒนาเศรษฐกิจของประชาชนให้มีความมั่นคง และมีคุณภาพชีวิตที่ดี ดังนี้

- (1) ประกอบสัมมาชีวะและมีรายได้พอสมควรต่อการดำรงชีวิต
- (2) รู้จักการใช้จ่ายทรัพย์สินที่เหมาะสมและสมควรแก่สภาพ
- (3) รู้จักออมทรัพย์
- (4) มีปัจจัย 4

"หมู่บ้านเป้าหมาย" หมายความว่า หมู่บ้านที่กำหนดเพื่อการพัฒนาตามอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง

"ชุมชน" หมายความว่า กลุ่มบ้านหลาย ๆ หลังคาเรือนที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงกัน และให้หมายความรวมถึงโรงงานอุตสาหกรรมที่มีผู้ใช้แรงงานตั้งแต่ 20 คนขึ้นไป

"กระทรวง" หมายความว่า ความรวมถึงทบวงด้วย

"จังหวัด" หมายความว่า ความรวมถึงกรุงเทพมหานครด้วย

"อำเภอ" หมายความว่า ความรวมถึงกิ่งอำเภอและเขตด้วย

"ข้าราชการ" หมายความว่า ข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทุกฝ่ายและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

"ผู้ว่าราชการจังหวัด" หมายความว่า ความรวมถึงผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครด้วย

"นายอำเภอ" หมายความว่า ความรวมถึงปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ และผู้ช่วยนายอำเภอเขตด้วย

ข้อ 5 ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

หมวด 1

คณะกรรมการ

ข้อ 6 ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า "คณะกรรมการอำนวยการประสานงาน
อุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทองระดับชาติ" เรียกโดยย่อว่า "กชช." ประกอบด้วย

(1) นายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
(2) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	เป็นรองประธานกรรมการ
(3) รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	เป็นรองประธานกรรมการ
ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย	
(4) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	เป็นกรรมการ
(5) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์	เป็นกรรมการ
(6) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	เป็นกรรมการ
(7) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข	เป็นกรรมการ
(8) ปลัดกระทรวงมหาดไทย	เป็นกรรมการ
(9) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	เป็นกรรมการ
(10) ปลัดกระทรวงกลาโหม	เป็นกรรมการ
(11) ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	เป็นกรรมการ
(12) ปลัดกระทรวงพาณิชย์	เป็นกรรมการ
(13) ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม	เป็นกรรมการ
(14) ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	เป็นกรรมการ
(15) ปลัดกระทรวงสาธารณสุข	เป็นกรรมการ
(16) ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม	เป็นกรรมการ
(17) ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย	เป็นกรรมการ
(18) เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ	เป็นกรรมการ

(19) เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	เป็นกรรมการ
(20) ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ	เป็นกรรมการ
(21) อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน	เป็นกรรมการ
(22) อธิบดีกรมการฝึกหัดครู	เป็นกรรมการ
(23) อธิบดีกรมการศาสนา	เป็นกรรมการ
(24) อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์	เป็นกรรมการ
(25) ประธานมูลนิธิส่งเสริมแผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง หรือผู้แทน	เป็นกรรมการ
(26) ประธานสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย หรือผู้แทน	เป็นกรรมการ
(27) ประธานสภาสตรีแห่งชาติ หรือผู้แทน	เป็นกรรมการ
(28) ประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย หรือผู้แทน	เป็นกรรมการ
(29) ผู้ทรงคุณวุฒิที่นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวน 5 คน	เป็นกรรมการ
(30) อธิบดีกรมการปกครอง	เป็นกรรมการและเลขานุการ
(31) ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมอบหมาย	เป็นกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
(32) รองอธิบดีกรมการปกครอง	เป็นกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

ให้มีศูนย์ประสานงานอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง เป็นหน่วยงานภายในกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ทำหน้าที่สำนักงานเลขานุการ กชช.

ข้อ 7 ให้ กชช. มีหน้าที่ดังนี้

- (1) กำหนดนโยบายในการดำเนินงานเผยแพร่และขยายผลอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ให้กว้างขวางไปสู่ประชาชนทุกกลุ่มอาชีพทั่วประเทศ

(2) พิจารณาเห็นชอบแผนงานและโครงการร่วมระหว่างภาครัฐบาลและภาคเอกชน ในการดำเนินงานตามอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง รวมทั้งจัดให้มีการประชุมสัมมนาอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการพัฒนาตามอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง เป็นประจำทุกปี

(3) กำกับ แรงรัด และติดตามผลการดำเนินงานเผยแพร่และประสานงานพัฒนาตามอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่รับไปปฏิบัติ

(4) แก้ไขปัญหา อุปสรรค ข้อขัดข้องต่าง ๆ ในการพัฒนาตามอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทองของส่วนราชการ หมู่บ้าน และชุมชน

(5) ส่งเสริมองค์กรภาคเอกชนให้มีบทบาทในการสนับสนุนการดำเนินงานขยายผลอุดมการณ์แผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง

(6) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานตามที่ กชช. มอบหมาย

ข้อ 8 ให้มีคณะกรรมการอำนวยการประสานงานอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ระดับจังหวัด เรียกโดยย่อว่า "กชจ." ประกอบด้วย

(1) ผู้ว่าราชการจังหวัด	เป็นประธานกรรมการ
(2) รองผู้ว่าราชการจังหวัด	เป็นกรรมการ
ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย	
(3) ปลัดจังหวัด	เป็นกรรมการ
(4) หัวหน้าส่วนราชการของทุกส่วนราชการ	เป็นกรรมการ
ที่ประจำอยู่ในจังหวัด	
(5) นายอำเภอทุกอำเภอ และปลัดอำเภอผู้เป็น	เป็นกรรมการ
หัวหน้าประจำกิ่งอำเภอทุกกิ่งอำเภอ	
(6) ประธานสภาจังหวัด	เป็นกรรมการ
(7) นายกเทศมนตรีทุกเทศบาลในเขตจังหวัด	เป็นกรรมการ
และปลัดเมืองพัทยาสำหรับจังหวัดชลบุรี	
(8) ประธานสภาเทศบาลทุกเทศบาลในเขตจังหวัด	เป็นกรรมการ
และนายกเมืองพัทยาสำหรับจังหวัดชลบุรี	

(9) ประธานหอการค้าจังหวัด	เป็นกรรมการ
(10) ผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันการศึกษา ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง	เป็นกรรมการ
(11) ผู้แทนสมาคม มูลนิธิ และชมรมที่ก่อตั้งขึ้น ในจังหวัดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนด	เป็นกรรมการ
(12) ผู้นำองค์กรทางศาสนาทุกศาสนาในจังหวัด	เป็นกรรมการ
(13) ผู้นำหมู่บ้านแผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง อำเภอละ 1 คน ตามที่นายอำเภอกำหนด	เป็นกรรมการ
(14) จำจังหวัดหรือผู้ตรวจการส่วนท้องถิ่นตามที่ ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนดให้ ที่ทำการปกครองจังหวัดทำหน้าที่ สำนักงานเลขานุการ กชจ.	เป็นกรรมการ และเลขานุการ

ข้อ 9 ให้ กชจ. มีหน้าที่ดังนี้

- (1) นำนโยบายของ กชจ. ไปพิจารณาหาแนวทางปฏิบัติให้บังเกิดผลสำเร็จตามความเหมาะสมของแต่ละท้องถิ่น
- (2) ประสานงานการกำหนดนโยบาย จัดทำแผนงานและโครงการร่วมระหว่างภาครัฐบาลและภาคเอกชนในระดับจังหวัด และองค์กรปกครองท้องถิ่นต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับแผนงานและโครงการของคณะกรรมการระดับชาติ
- (3) เสนอแนะนโยบาย แนวทาง มาตรการในการดำเนินงานพัฒนาตามอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ของจังหวัดต่อผู้ว่าราชการจังหวัด
- (4) พิจารณาส่งเสริมองค์กรภาคเอกชนในจังหวัด ให้มีบทบาทในการสนับสนุนการดำเนินงานขยายผลอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทองให้มากที่สุด
- (5) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเผยแพร่และขยายผลตามอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง และการพัฒนาหมู่บ้านแผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง
- (6) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานตามที่ กชจ. มอบหมาย

ข้อ 10 ให้มีคณะกรรมการอำนวยการประสานงานอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ระดับอำเภอ/กิ่งอำเภอ เรียกโดยย่อว่า "กธอ./กธอ.กิ่งอำเภอ" ประกอบด้วย

(1) นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ	เป็นประธานกรรมการ
(2) หัวหน้าส่วนราชการของทุกส่วนราชการที่ประจำอยู่ในอำเภอ/กิ่งอำเภอ	เป็นกรรมการ
(3) สมาชิกสภาจังหวัดของอำเภอ/กิ่งอำเภอ	เป็นกรรมการ
(4) นายกเทศมนตรีของเทศบาลในเขตอำเภอ	เป็นกรรมการ
(5) ประธานสภาเทศบาลของเทศบาลในเขตอำเภอ	เป็นกรรมการ
(6) ประธานกรรมการสุขาภิบาลของสุขาภิบาลในเขตอำเภอ	เป็นกรรมการ
(7) ผู้แทนสถาบันการศึกษาในเขตอำเภอ	เป็นกรรมการ
(8) กำนันทุกตำบลในเขตอำเภอ	เป็นกรรมการ
(9) ประธานชมรม สโมสร หรืออาสาสมัครอื่น ๆ ที่นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอแต่งตั้ง	เป็นกรรมการ
(10) ผู้นำองค์กรทางศาสนาทุกศาสนาในอำเภอ	เป็นกรรมการ
(11) ผู้นำหมู่บ้านแผ่นดินธรรมแผ่นดินทองทุกหมู่บ้านในเขตอำเภอ	เป็นกรรมการ
(12) ปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่ายปกครองและพัฒนาหรือหัวหน้าส่วนราชการที่นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอแต่งตั้ง	เป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้ที่ทำการปกครองอำเภอ/กิ่งอำเภอหน้าที่สำนักงานเลขานุการ กธอ. หรือ กธอ.

กิ่งอำเภอ

ข้อ 11 ให้ กชอ. และ กชจ. กิ่งอำเภอ มีหน้าที่ดังนี้

(1) นำนโยบายของ กชช. และ กชจ. มาพิจารณาหาแนวทางปฏิบัติให้บังเกิดผลตามความเหมาะสมของแต่ละท้องที่

(2) ประสานงานการกำหนดนโยบาย จัดทำแผนงานและโครงการร่วมระหว่างภาครัฐบาลและภาคเอกชนในระดับอำเภอ/กิ่งอำเภอ ให้สอดคล้องกับแผนงานและโครงการระดับจังหวัดและระดับชาติ

(3) เสนอแนะนโยบาย แนวทาง มาตรการในการดำเนินงานพัฒนาตามอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทองของอำเภอ/กิ่งอำเภอต่อนายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ

(4) พิจารณาส่งเสริมให้องค์กรภาคเอกชนและประชาชนให้มึบทบาทและมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านแผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง

(5) ส่งเสริมให้มีการขยายและพัฒนาหมู่บ้านแผ่นดินธรรม แผ่นดินทองอย่างกว้างขวาง และให้มีการปฏิบัติตามอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ให้เป็นรูปธรรม

(6) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานขยายผลตามอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง และการพัฒนาหมู่บ้านแผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง

(7) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานตามที่ กชจ. มอบหมาย

หมวดที่ 2

กระบวนการพัฒนาตามอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง

ข้อ 12 ให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้รับผิดชอบในการพัฒนาตามอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ตามกระบวนการพัฒนาที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง เป็นลำดับดังนี้

(1) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง ปลัดกระทรวง กชจ. และ กชอ./กชอ. กิ่งอำเภอ จัดให้มีการฝึกอบรมข้าราชการในสังกัดกระทรวง จังหวัด หรืออำเภอ/กิ่งอำเภอ แล้วแต่กรณี ให้ประพฤติปฏิบัติตามหลักทศพิธราชธรรม

(2) ให้ กชจ. และ กชอ./กชอ. กิ่งอำเภอ ดำเนินการให้ข้าราชการในจังหวัด หรืออำเภอ/กิ่งอำเภอ แล้วแต่กรณี ฝึกอบรมประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนต่าง ๆ ให้เป็นผู้มีความประพฤติและปฏิบัติตนตามหลักการพัฒนาจิตใจ การพัฒนาสังคมและการพัฒนาเศรษฐกิจ และให้ประชาชนที่ได้รับการพัฒนาตามหลักการดังกล่าวไปดำเนินการพัฒนาสมาชิกในครอบครัว หมู่บ้าน และชุมชนของตนต่อไป

ข้อ 13 ให้สำนักงานเลขาธิการ กชช. คัดเลือกหมู่บ้าน ชุมชน เข้าร่วมกระบวนการพัฒนาตามอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ปีละ 5,000-8,000 หมู่บ้านหรือชุมชน ให้แล้วเสร็จภายใน พ.ศ. 2544

หมวด 3

การสนับสนุนของส่วนราชการต่าง ๆ

ข้อ 14 ให้กระทรวง กรม ราชการบริหารส่วนท้องถิ่นและรัฐวิสาหกิจ ให้การสนับสนุน
ด้านงบประมาณและการดำเนินงานของคณะกรรมการต่าง ๆ ตามระเบียบนี้

ข้อ 15 ให้สำนักงานงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณประจำปีสำหรับเป็นค่าใช้จ่าย
ในการบริหารการพัฒนาตามแผนพัฒนาอุตสาหกรรม แผ่นดินธรรม แผ่นดินทองตามความจำเป็น

ข้อ 16 ให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนจัดสรรอัตรากำลังให้แก่ส่วน
ราชการที่รับผิดชอบโครงการในแผนพัฒนาอุตสาหกรรม แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ตามความจำเป็น

ข้อ 17 ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้ความ
ช่วยเหลือและสนับสนุนในการกำหนดและวิเคราะห์โครงการในแผนงานพัฒนาตามอุตสาหกรรม
แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง

ข้อ 18 ให้คณะกรรมการพัฒนาชนบทและกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค ปรับปรุง
แผนงานพัฒนาชนบทให้สอดคล้องและสนับสนุนแผนงานพัฒนาตามอุตสาหกรรม แผ่นดินธรรม
แผ่นดินทอง และจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกันด้วย

ข้อ 19 ให้กระทรวงมหาดไทย

- (1) กำกับและให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการและขั้นตอนในการวางแผนและประสานแผนพัฒนาอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ของจังหวัด
- (2) ดำเนินการฝึกอบรมวิทยากรผู้มีหน้าที่ฝึกอบรมตามอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง

ประกาศ ณ วันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2537

(นายชวน หลีกภัย)

นายกรัฐมนตรี

มติที่ประชุมสมัชชาอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง

ประจำปี 2534

ข้อ 1 ให้ทุกกระทรวง ทบวง กรม ตลอดถึงจังหวัด อำเภอ และหน่วยงานทั้งภาครัฐ และ เอกชนจัดทำแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องและสนองต่อนโยบาย แผนงาน โครงการ ตามแนว อุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง แห่งชาติ และขอตั้งงบประมาณดำเนินการเป็นแผนปฏิบัติการ ประจำปีของแต่ละหน่วยงาน

ข้อ 2 ส่งเสริมให้เกิดองค์กรชุมชนในการพัฒนาตามแนวอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง โดยองค์กรชุมชนดังกล่าวจะต้องเกิดจากสำนึกของตนในชุมชนที่ต้องการจะพัฒนาตนเอง ชุมชน และสังคม โดยมีการสนับสนุนด้านงบประมาณและการจัดการอื่น ๆ

ข้อ 3 ระดมคน เงิน วัสดุ ทรัพยากร และสิ่งแวดลอม ทั้งจากภาครัฐและเอกชน มา สนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาตามแนวอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยมุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรในห้องถิ่นเป็นเบื้องต้น

ข้อ 4 ให้มีการประสานแนวความคิด แผน และการปฏิบัติระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทุกระดับ ตลอดจนระหว่างโครงการพัฒนาต่าง ๆ ที่ปฏิบัติในพื้นที่หรือชุมชนเดียวกัน ให้สอดคล้อง และเกื้อกูลซึ่งกันและกันเพื่อให้เกิดการพัฒนาบรรลุเป้าหมายตามแนวอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง

ข้อ 5 จัดให้มีกระบวนการฝึกอบรมวิทยากร บุคคลที่เกี่ยวข้อง และประชาชน เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ สำนึกศรัทธา และการปฏิบัติเพื่อพัฒนาตนเอง ชุมชน และสังคม ตามแนว อุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง โดยให้กระทรวงศึกษาธิการจัดตั้งศูนย์ประสานงานการฝึกอบรม แห่งชาติขึ้น

ข้อ 6 ให้คณะกรรมการฝ่ายกำหนดเกณฑ์วัดและประเมินผล ในคณะกรรมการ อำนวยการประสานงานอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ระดับชาติ พิจารณาใช้ จปฐ. และ กชช. 2 ค. เป็นแนวในการจัดทำเกณฑ์วัดสำหรับวัดความสำเร็จในการพัฒนาตามแนวอุดมการณ์ แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง และเสนอต่อคณะกรรมการอำนวยการประสานงานอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ระดับชาติ ให้ความเห็นชอบและประกาศใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐานในการดำเนินงานตาม แนวอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง

ข้อ 7 ให้คณะกรรมการฝ่ายกำหนดเกณฑ์วัดและประเมินผลในคณะกรรมการอำนวยการประสานงานอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ระดับชาติ ประเมินผลความสำเร็จและติดตามผลการปฏิบัติตามมติที่ประชุมสมัชชาฯ รวมทั้งติดตามผลการปฏิบัติตามแผนงาน โครงการประจำปีของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจังและต่อเนื่อง และรายงานผลต่อคณะกรรมการอำนวยการประสานงานอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ระดับชาติ และผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

ข้อ 8 ให้คณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ ในคณะกรรมการอำนวยการประสานงานอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ระดับชาติ เป็นแกนนำในการรณรงค์และประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความเข้าใจและขยายผลการพัฒนาตามแนวอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ให้ทั่วถึง ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

มติที่ประชุมสมัชชาอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง

ประจำปี 2535

ข้อ 1 ให้ดำเนินการออกกระเปียบสำนักนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับอุดมการณ์แผ่นดินธรรม
แผ่นดินทอง เพื่อให้มีองค์กรเจ้าหน้าที่และงบประมาณที่จะใช้ในการดำเนินการ

ข้อ 2 ให้ทุกคนได้พัฒนาตนเองตามแนวอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง และ
สนับสนุนให้หน่วยงานมีการประสานงานดำเนินการตามแผนพัฒนาอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง

มติที่ประชุมสมัชชาอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง

ประจำปี 2536

ข้อ 1 ให้ดำเนินการพัฒนาตามแนวอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง อย่างจริงจัง ต่อเนื่อง โดยระดมสรรพกำลังจากทั้งภาครัฐและเอกชนจัดทำแผนพัฒนา และแผนปฏิบัติการผ่าน คณะกรรมการอำนวยการประสานงานอุดมการณ์ฯ ระดับอำเภอ จังหวัด เพื่อขอตั้งงบประมาณ และมีการรายงานรวมทั้งติดตามประเมินผลเป็นระบบต่อคณะกรรมการแต่ละระดับ

ข้อ 2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาประชาธิปไตย ด้วยกระบวนการแผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง โดยการพัฒนาบุคคลให้มีความรู้ มีระเบียบวินัย รู้จักใช้เหตุผลตามวิธีประชาธิปไตย และรวมกลุ่มเพื่อแก้ปัญหาการทำงานจนสามารถพึ่งพาตนเองได้

ข้อ 3 ส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักแสวงหาทางเลือกในการพัฒนาการเกษตร ด้วยกระบวนการแผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง โดยการทำเกษตรกรรมแบบยั่งยืน การแปรรูปผลผลิตทางเกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่า และการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาการผลิต การตลาด ตลอดจนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ข้อ 4 ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้วยกระบวนการแผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง โดยให้ประชาชนได้รับความรู้ข้อมูลข่าวสาร และเทคโนโลยีที่ถูกต้อง ทันสมัย รู้จักระดมทุน และรวมกลุ่มเป็นสหกรณ์ เพื่อแก้ปัญหาการผลิตการตลาด รู้จักพัฒนารายได้จากทั้งภายในและภายนอกภาคเกษตรกรรม และมาตรการเพื่อกำหนดการพัฒนาเศรษฐกิจโดยมีส่วนร่วมของประเทศ ให้เจ้าหน้าที่และเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ ทั้งในระดับชนบทและในเมือง จนสามารถพึ่งพาตนเองได้

ข้อ 5 ให้ระดมสรรพกำลังทั้งภาครัฐและเอกชนเข้ามาเสริมสร้างการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยกระบวนการแผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง โดยสร้างจิตสำนึกของประชาชนทุกระดับให้เกิดความตระหนักร่วมมือ และดำเนินการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รณรงค์ให้เกิดการฟื้นฟูและพัฒนาสภาพสิ่งแวดล้อมที่เสื่อมโทรมให้คืนสู่สภาพปกติ กำหนดมาตรการ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับที่เหมาะสมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ข้อ 6 ให้ระดมสรรพกำลังทั้งภาครัฐและเอกชนเข้ามาเสริมสร้างการอนุรักษ์วัฒนธรรมและจริยธรรม ด้วยกระบวนการแผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง โดยกระตุ้น ปลุกฝัง ให้

ประชาชนทุกระดับ ให้เกิดความรัก ความภาคภูมิใจ ผูกพัน ในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม และ
จริยธรรม จนเกิดความหวงแหน ค้ำครอง ป้องกัน และหาทางเผยแพร่ออกไปให้กระทรวง
ตลอดจนส่งเสริมและ เชิดชูผู้เป็นแบบอย่างที่ดีทางจริยธรรม และวัฒนธรรม

มติที่ประชุมสมัชชาอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง

ประจำปี 2537

ข้อ 1 ปรับบทบาทภาครัฐจากการกำกับดูแล มาเป็นผู้ประสานงาน สนับสนุน ส่งเสริม การพัฒนาตามแนวอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง โดยปรับกฎระเบียบ ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน และจัดโครงสร้างพื้นฐานให้เอื้ออำนวยต่อการที่เอกชนจะ เข้ามามีส่วนร่วม

ข้อ 2 เร่งสร้างความรู้ความเข้าใจให้ภาคเอกชน ตระหนักในกระบวนการพัฒนาตาม แนวอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง โดยให้ทุกส่วนราชการถือเป็นภารกิจหลัก มีเจ้าหน้าที่และ ศูนย์ประสานงานชัดเจนทุกระดับ

ข้อ 3 ให้ภาคเอกชนเป็นศูนย์กลางระดมทรัพยากรและปัจจัยในการพัฒนา เพื่อส่งเสริม สนับสนุนความคิดริเริ่มขององค์กรชุมชน/ชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาตามแนวอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง

ข้อ 4 ให้ภาคเอกชนเป็นผู้นำในการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม ตลอดจนเสนอแนะในการ แก้ไขปัญหา ซึ่งได้ข้อมูลมาจากกระบวนการวิจัยและพัฒนา

ข้อ 5 ให้ทุกฝ่ายที่เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาตามแนวอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ยึดมั่นในการทำงานเพื่อส่วนรวม ด้วยความเสียสละโดยแท้จริง

มติที่ประชุมสมัชชาอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง

ประจำปี 2538

หัวข้อเรื่อง "อุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทองในกระแสโลกาภิวัตน์"

1. ต้องมีวิสัยทัศน์ร่วมกันว่าสังคมตามอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง คือ สังคมไทยที่พึงปรารถนาในอนาคต เป็นสังคมที่มีเสรีภาพ มีสมรรถภาพ ยุติธรรม มีเมตตากรุณา เคารพในสิทธิมนุษยชน เป็นสังคมที่คนมีความสุข ครอบคลุมอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง คนมีความรู้ รู้จักตนเอง และรู้เท่าทันโลก เป็นสังคมที่มีแต่สันติ ไม่ขัดแย้งรุนแรง ประเทศชาติมีความมั่นคง และเป็นสังคมที่พัฒนาไปอย่างสมดุลย์ระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

2. สังคมไทยที่พึงปรารถนาตามแนวอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง จะบังเกิดขึ้นได้ก็ต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการพรรคในในการวางแผนพัฒนาประเทศใหม่ โดยกำหนดให้การพัฒนา "คน" เป็นวัตถุประสงค์หลักของการพัฒนาประเทศและใช้การพัฒนา "เศรษฐกิจ" เป็นเครื่องมือของการพัฒนาตน และคุณภาพชีวิตของคนเท่านั้น ไม่ควรถือว่า "การพัฒนาเศรษฐกิจ" เป็นเป้าหมายของการพัฒนา เช่นในอดีต

3. ต้องมีวิสัยทัศน์ร่วมกันว่าคนที่ได้รับการพัฒนาในสังคมไทยที่พึงปรารถนา คือ คนที่มีความรู้ รู้จักตนเอง รู้เท่าทันโลกจนพึ่งพาตนเองได้ รู้จักแก้ปัญหาและสร้างทางเลือกให้กับชีวิต สามารถผลิตผลงานและสร้างอาชีพใหม่ มีลักษณะ เฉพาะคือ การไม่เห็นแก่ตัว ทำครอบครัวให้เป็นสุข ทำชีวิตให้ปลอดภัยและห่างไกลอบายมุข รู้จักหาทรัพย์ได้ ใช้ทรัพย์เป็น เห็นแก่ส่วนร่วม และร่วมพัฒนา

4. แนวทางในการพัฒนาที่มุ่งเน้นคนเป็นศูนย์กลาง มีดังนี้

4.1 การเพิ่มศักยภาพของคนทุกกลุ่มเป้าหมาย อายุ เพศ ให้คนมีทางเลือกในชีวิต และเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน โดยการปรับกระบวนการเรียนรู้ และฝึกอบรมการกระจายอำนาจในการจัดการศึกษาที่ให้ครอบครัว ชุมชน และท้องถิ่น เข้ามามีบทบาทการปฏิรูป การฝึกหัดครูให้ได้ครูดี การส่งเสริมศักยภาพของสื่อมวลชนเพื่อให้การสนับสนุนและพัฒนาการสร้างบรรยากาศแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนา เด็กและเยาวชน การสนับสนุนส่งเสริมให้มีการพัฒนาจิตใจคนให้เป็นคนดี มีวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนส่งเสริมวัฒนธรรมไทย และการปรับปรุงระบบบริการสาธารณสุข ให้บริการประชาชนได้อย่างดี มีสุขภาพดีถ้วนหน้า

4.2 การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของคนในกระบวนการพัฒนา โดยการส่งเสริมความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว การเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของผู้ด้อยโอกาสให้พึ่งตนเองได้ การเร่งรัดกลุ่มพลังต่าง ๆ ให้มีส่วนร่วมในการพัฒนา การเร่งรัดพัฒนาชนบทและกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค การเพิ่มบทบาทประชาชนในการเรียนรู้ และการพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การพัฒนาและปรับปรุงระบบประกันสังคมในครอบคลุมและทั่วถึง และการพัฒนาระบบการเมืองให้มีอุดมการณ์ประชาธิปไตยอย่างเป็นวิถีชีวิตและวัฒนธรรม

4.3 การสร้างสมรรถนะทางด้านเศรษฐกิจให้เข้มแข็ง โดยสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ และเอื้อต่อการขยายโอกาสมีงานทำของประชาชน การผสมผสานมิติทางด้านสิ่งแวดล้อมเข้ากับมิติทางด้านเศรษฐกิจอย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาอุตสาหกรรมที่เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจชาวบ้าน เศรษฐกิจชุมชนทั้งในเขตชนบทและเขตเมือง การพัฒนาการเกษตรที่กลมกลืนกับธรรมชาติ การปฏิรูประบบเศรษฐกิจให้มีประสิทธิภาพ การพัฒนาและใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อมาตรฐานและการแข่งขันของประเทศ การนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ในการพัฒนาเทคโนโลยีของตนเอง และการขยายบริการขั้นพื้นฐานให้สามารถรองรับความต้องการของประเทศทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ เพื่อยกระดับมาตรฐานให้เข้าสู่ระดับสากล

4.4 การกำหนดวิธีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ชัดเจน เหมาะสมกับสังคมไทยที่พึ่งปรารถนา โดยการกำหนดมาตรการที่ชัดเจน เพื่อให้เอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น การกำหนดรูปแบบวิธีการที่ชัดเจนในการปฏิรูประบบราชการให้เอื้อต่อการพัฒนาและการสร้างความเข้าใจในแนวคิดการพัฒนาและการวางแผน โดยเฉพาะการปฏิบัติตามแผนที่มาจากเบื้องล่าง

4.5 การเสริมสร้างและพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ให้เป็นปัจจัยและกระบวนการที่มีประสิทธิภาพ ในระบบพัฒนาคุณภาพของประชากรในสังคมไทยที่พึ่งปรารถนา ด้วยระบบการศึกษาตลอดชีวิต จากเครือข่ายการเรียนรู้และสังคมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

4.6 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพในการรับเทคโนโลยี ข้อมูลข่าวสารของประชากรทุกกลุ่มเป้าหมาย อายุ และเพศ ในสังคมไทยด้วยการศึกษา ผูกอบรมทั้งในระบบโรงเรียน ระบบนอกโรงเรียน และระบบการศึกษาตามอัธยาศัย

มติที่ประชุมสมัชชาอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง

ณ วันที่ 3 พฤษภาคม 2539

1. การพัฒนาคนด้านจิตใจ คนไทยทุกคนและทุกสถาบันในสังคมต้องผนึกกำลังเพื่อพัฒนาคนตามหลักคุณธรรมแห่งศาสนา โดยปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้านการพัฒนาจิตใจให้เกิดผลทางปฏิบัติอย่างจริงจังให้มากขึ้น รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของสถาบันครอบครัว สถาบันทางการศึกษา สถาบันศาสนาและสถาบันต่าง ๆ ในสังคม เพื่อพัฒนาคนให้มีสมรรถภาพจิต คุณภาพจิต และสุขภาพจิตที่สมบูรณ์พร้อมควบคู่ไปกับการมีศักยภาพทางความรู้ ทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ส่งผลให้ประชาชนสามารถปรับตัวและดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมและ เศรษฐกิจ

2. การพัฒนาสังคมที่เอื้อต่อการพัฒนาคน คนไทยทุกคน ทุกครอบครัวและทุกสถาบันทางสังคมต้องผนึกกำลังนำแผนพัฒนาคนและสังคมไปปฏิบัติให้เกิดผลเป็นวิถีชีวิตปกติ โดยพัฒนาวิถีทางสังคมและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเสริมสร้างความมั่นคงทางสังคมที่เน้นจุดแข็งทางวัฒนธรรมเป็นพื้นฐาน พัฒนาเครือข่ายองค์กรชุมชนหรือองค์กรประชาชนและกระบวนการเรียนรู้ของบุคคล ครอบครัวและภูมิภาคของชนในชาติ พัฒนาการบริหารจัดการแผนพัฒนาคนและสังคมด้วยการปรับปรุงระบบบริหารจัดการและระบบราชการที่ไม่เอื้อต่อการพัฒนาสังคมแบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เพื่อสร้างให้คนมีโอกาสเข้าถึงศักยภาพของตนเองและสนับสนุนส่งเสริมให้การพัฒนาคนดำรงอยู่ตลอดไป อันเป็นผลให้ครอบครัวอบอุ่นอยู่ในชุมชนที่เข้มแข็ง สังคมมั่นคง สันติสุข และพึ่งพาตนเองได้

3. การพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนและคุณภาพชีวิต ภาครัฐและภาคเอกชนต้องร่วมมือ และผนึกกำลังพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยใช้เทคโนโลยีการบริหารจัดการที่เหมาะสมและทันสมัย ภาคเกษตรที่มุ่งใช้ทุนและทรัพยากรธรรมชาติน้อยแต่ให้ผลตอบแทนสูง พัฒนาค้นคว้าความรู้ ทักษะฝีมือแรงงาน และคุณภาพทางความคิดให้สามารถทำงานในภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น ปรับปรุงระบบจัดการรวมทั้งกฎหมายให้เอื้อต่อการพัฒนา เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจให้มีการกระจายตัวไปในระดับท้องถิ่น และเติบโตอย่างมีประสิทธิภาพ

ภาพ ลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้และ เสริมสร้างประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการทาง เศรษฐกิจให้ทันสมัย ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ และสามารถแข่งขัน ในระดับโลกได้ส่งผลให้คนทุกคนมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนา และ ได้รับประโยชน์จากผล การพัฒนาเศรษฐกิจ และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอย่างทั่วถึง

4. การขยายผลการพัฒนาตามแนวอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง การขยายผล การพัฒนาตามแนวอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทองไปสู่การปฏิบัติอย่างกว้างขวาง จำเป็นต้อง พัฒนาระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพทั้งในภาคราชการและภาคเอกชน โดยยึดหลัก การใช้เทคโนโลยี ข้อมูลข่าวสารที่เป็นสากล การกระจายอำนาจที่เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม การให้ภาคเอกชนเข้ามารับทำการแทนจากราชการมากขึ้น การแสวงหาความร่วมมือและสร้าง เครือข่ายการพัฒนา การฝึกกำลังทำงานเป็นทีมภายใต้บรรยากาศที่เป็นประชาธิปไตย และการ ให้เกียรติเคารพในความเป็นมนุษย์ซึ่งกันและกัน มีกระบวนการศึกษาวิจัยเพื่อกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และแผนกลยุทธ์ร่วมกันในทุกกลุ่มคน และการประชาสัมพันธ์ให้เกิดความร่วมมือทุกฝ่าย โดยมีกระทรวงมหาดไทยเป็นศูนย์กลางประสานให้ทุกคนทุกสถาบันทางสังคมทั้งภาคราชการ ทั้ง ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น รวมทั้งภาคเอกชนรับเอานโยบายและแผนกลยุทธ์ไปสร้างเป็น แผนปฏิบัติการ เพื่อให้มีการลงมือปฏิบัติจริงให้เกิดผลทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน หน่วยงาน องค์กร สถานประกอบการ และสังคมตลอดไป

ประวัติผู้เขียน

เกิด

วันที่ 22 สิงหาคม 2503 ณ ตำบลท่าช้าง
อำเภอท่าช้างกาญจนบุรีเขก จังหวัดนครราชสีมา

การศึกษา

มัธยมศึกษา โรงเรียนบุญวัฒนา นครราชสีมา
ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์)
มหาวิทยาลัยรามคำแหง

การทำงาน

ปลัดอำเภอหัวตะพาน จังหวัดอุบลราชธานี ปี 2527-2530
ปลัดอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ปี 2530-2534
บุคลากร กองการเจ้าหน้าที่ กรมการปกครอง ปี 2534-2536
เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป สำนักงานจังหวัดศรีสะเกษ ปี 2536
ปลัดอำเภอสี่คิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ปี 2536-2538
เจ้าพนักงานปกครอง 6 สำนักอำนวยการอาสาสมัครฯดินแดน
กรมการปกครอง ปี 2538-ปัจจุบัน

